

Lesvoorbereidingsformulier PABO

Algemene gegevens			
Student	Femke Dunning	Aantal leerlingen	26
Datum	14 april 2026	Onderwerp	Digitale geletterdheid
Groep/klas	3a	Duur activiteit	40 minuten

Vorbereiding (Waarom ga je dit doen?)

Mijn beginsituatie

Op welke persoonlijke leerdoel(en) ga ik mij richten?

In groep 3 werken de leerlingen nog niet veel met digitale middelen, maar zij leggen er wel de basis voor het werken in een digitale omgeving. Ze gebruiken een beperkt aantal apps vanuit de methodes (VLL en Automatus het hele jaar, Snappet vanaf de voorjaarsvakantie). Daarnaast werken we in groep 3 vanaf januari met IPC. Kinderen doen in deze methode veel zelfstandig onderzoek. Dat gaat nu nog voornamelijk met boeken en bronnen die wij voor ze uitprinten. Om binnen IPC ook te kunnen zoeken naar informatie via een digitale bron, hebben de kinderen kennis nodig van hoe ze gericht kunnen zoeken.

Mijn eigen leerdoel hierin is dat ik echt aan de slag ga met onderwijs in digitale geletterdheid. De doorlopende leerlijn digitale geletterdheid is op onze school nog in ontwikkeling, maar dat betekent niet dat we nu niets kunnen doen. Tot nu toe hebben mijn duo en ik dit wel voor ons uit geschoven, maar ik vind dat dat niet langer kan. En dus is mijn persoonlijke leerdoel dat ik start met lessen in digitale geletterdheid.

Beginsituatie en belevingswereld

Hoe ga ik aansluiten bij de beginsituatie en belevingswereld van de leerlingen?

De les die ik ga geven gaat over het stellen van een goede vraag. Binnen IPC bieden wij ook begrijpend lezen aan d.m.v. rijke teksten die met ons thema te maken hebben. In de week van 7 april hebben we vragen gemaakt bij zo'n rijke tekst. Doel was een vraag te stellen waarvan je het antwoord terug kon vinden in de tekst. Deze les ligt in het verlengde daarvan. De leerlingen kennen al het belang van bepaalde woorden in een vraag (vraagwoorden) en leren er in deze les meer over. Daarnaast geef ik de les op 14 april en zijn de leerlingen dan al bezig met een knutsel voor Koningsdag. De les gaat over de koning, dus dat sluit mooi aan. Tot slot gaan de leerlingen in deze les informatie zoeken op de laptop (wikikids). En de laptop is bij alle leerlingen favoriet, dus ook dat sluit goed aan.

Doelstelling(en)

Wat wil ik met deze onderwijsactiviteit(en) bereiken?

Deze les valt binnen het domein **Praktische Kennis en Vaardigheden** en daarmee werk ik aan kerndoel 22 (de leerling zet digitale technologie en digitale media in). Specifiek gaat het in deze les om informatievaardigheden en het lesdoel is dan tweeledig:

1. De leerling weet het verschil tussen duidelijke en onduidelijke vragen
2. De leerling weet welke woorden in een vraag belangrijk en relevant zijn

Differentiatie

Hoe zorg ik er tijdens de fasen van de onderwijsactiviteit(en) voor dat het voor alle leerlingen betekenisvol en leerzaam is?

De leerlingen mogen samen werken aan de opdrachten. Ik zorg ervoor dat kinderen die typen nog lastig vinden, bij kinderen zitten die dat al beter onder de knie hebben. Daardoor kunnen de leerlingen elkaar helpen en vormt kunnen typen geen obstakel om het leerdoel te bereiken. We doen ook veel schrijvend en pratend. Daarnaast zijn er eenvoudige opdrachten en wat moeilijkere opdrachten, zodat iedereen een succeservaring kan hebben.

De les (Wat ga je doen per lesfase)?

Lesfase	Tijd	<u>Leerkracht</u> (student) Wat doe ik?	<u>Onderwijsactiviteiten</u> Wat doen de leerlingen? Hoe lang en hoe vaak doen de leerlingen dit?	<u>Organisatie en leermiddelen</u> Hoe organiseer ik de onderwijsactiviteit(en), met welke leermiddelen en waar baseer ik dat op?
Inleiding	5 min	Ik introduceer het lesdoel, koppel dat kort terug aan de begrippelezen-les van de week ervoor. Daarna praat ik met de leerlingen (d.m.v. stokjes trekken) over wat ze weten over de koning.	De leerlingen luisteren en vertellen wat ze weten over de koning.	Gynzy-les staat klaar op het digibord. Stokjes staan klaar.
Kern	30 min	Ik vertel de leerlingen dat de koning een probleem heeft. Hij weet niet meer wanneer Amalia jarig is. Welke vraag kan de koning stellen? De vraag van de kinderen typ ik in in wikikids. Vinden we het antwoord dat we zoeken? Aan de hand van nog twee voorbeelden laat ik de kinderen het belang zien van het stellen van een goede en volledige vraag (de computer kan niet denken!), het belang van woordkeus en het belang van luisteren naar het antwoord. Hierna laat ik de kinderen zelf aan de slag gaan met vragen.	De leerlingen denken na over welke vraag de koning kan stellen aan de computer om het gewenste antwoord te krijgen. Ze denken mee over het belang van volledigheid, woordkeus en luisteren. De leerlingen werken steeds aan één opdracht en werken samen in kleine groepjes.	Gynzy-les staat klaar Wisbordjes + pennen Papierstroken + potloden Laptops

		De opdrachten die ik geef: maak van een onduidelijke vraag een duidelijke vraag (wisbordje), verzin verschillende vragen bij het antwoord "oranje" (papierstrookjes), stel een vraag aan de koning en kijk of je antwoord krijgt (wikikids).		
Afsluiting	5 min	Ik praat na (ik geef beurten) met de kinderen over waarom het belangrijk is om duidelijke en volledige vragen aan een computer te stellen en wat het effect is van woordkeus in een vraag.	De leerlingen denken na en reageren op mijn vragen wanneer zij een beurt krijgen.	

Mentor-, peer-, en leerlingfeedback

Mogelijke feedbackonderwerpen

Persoonlijke leerdoelen

Welke sterke- en verbeterpunten zie je ten aanzien van de persoonlijke leerdoelen van de student?

Beginsituatie en leefwereld

Hoe heeft de student aangesloten bij de beginsituatie en leefwereld van de leerlingen?

Leerdoelen activiteit(en)

Op welke wijze zijn de doelstellingen van de uitgevoerde onderwijsactiviteit(en) wel of niet bereikt?

Pedagogisch-didactisch handelen

Welke sterke- en verbeterpunten zie je in het pedagogisch- en/of didactisch handelen van de student?

Samenvatting belangrijkste feedback mentor en peer

Fijn dat je deze les gegeven hebt, het was mooi om te zien hoe de kinderen hierop aan gingen. Na deze les ben ik wel overtuigd dat we hier vaker mee aan de slag moeten.

Het begin van de les was meteen al sterk, de kinderen vonden het heel interessant dat de les over de koning ging. En natuurlijk dat ze de laptop voor iets anders dan rekenen of lezen mochten gaan gebruiken. Ook leuk dat je ze liet nadenken over een vraag waarop het antwoord "oranje" is. Daar kwamen veel vragen uit en daaruit leerden de kinderen ook heel goed hoe je een goede vraag maakt en wat geen goede vraag is. ("Waarom is een mandarijn oranje?" "Kan ik 'oranje' antwoorden op jouw vraag?" "Oh nee! Welke kleur heeft een mandarijn?"). Goed ook dat je ze hebt meegegeven dat ze niet meteen een eerste antwoord moeten vertrouwen en dat ze moeten bedenken van wie het antwoord komt.

Ik dacht dat het nog chaotisch zou kunnen worden, omdat er best kinderen zijn die nog niet zo goed kunnen typen en alle toetsen vinden, maar dat viel me alles mee. Je was ook heel rustig in het bijsturen en hielp daar waar je kon. Je had vanwege tijdnoed de papieren strookjes achterwege gelaten en liet de kinderen in plaats daarvan vrij in de klas met elkaar sparren over vragen. Het was uit nood geboren,

maar ik denk dat het beter werkte dan de strookjes gewerkt zouden hebben. Nu hadden ze meer tijd om écht over vragen na te denken en waren ze niet bezig met schrijven/spelling.

Het was een goeie les, waarin de kinderen super betrokken waren en waarin ik jou ook zag genieten.

Reflectie

Mogelijke reflectiepunten

Persoonlijke doelen

Hoe heb ik aan mijn persoonlijke doelen gewerkt?

Wat was het resultaat daarvan?

Beginsituatie en leefwereld

Hoe heb ik aangesloten bij de beginsituatie en leefwereld van de leerlingen? Wat was het resultaat daarvan?

Leerdoelen activiteit(en)

Op welke wijze heb ik de leerdoelen voor de leerlingen wel of niet bereikt?

Pedagogisch-didactisch handelen

Welke sterke- en verbeterpunten zie ik in mijn pedagogisch- en/of didactisch handelen?

Leerdoelen en acties

Wat wordt(en) mijn persoonlijke leerdoel(en) voor de volgende onderwijsactiviteit(en)? Welke concrete acties ga ik uitvoeren om dat te bereiken?

Samenvatting belangrijkste reflectiepunten

Deze les voelde als één groot feestje. De leerlingen waren zo enthousiast, ik heb er niet één gezien die niet meedeed of die minder betrokken was. Vooral tijdens het stuk waar ik klassikaal vragen in ging voeren en de leerlingen er gezamenlijk achter kwamen dat de vragen veel specifieker moesten, voelde deze les aan als precies goed. Ze gingen gezamenlijk steeds verder denken, net zolang tot ze als groep vonden dat de vraag goed genoeg was. Héérlijk!

Ik deed de les aan het einde van de dag en vaak zijn de leerlingen dan al een beetje moe en er klaar mee. Nu was het wel op woensdag, maar ook dan gebeurt dat wel eens. Nu leek er juist weer geheel nieuwe energie in de groep te komen. Ze vonden het geweldig dat ze zelf op internet (wikikids) mochten zoeken en iedereen hielp iedereen. Ik kon ook merken dat de kinderen al wat meer gewend zijn aan de laptop (door Snappet/Automatus/VLL), want het navigeren naar wikikids ging heel soepeltjes. Als de groep in zo'n flow zit, merk ik dat ikzelf ook in zo'n flow kom en in dit geval gaf me dat het gevoel dat ik precies de juf was die ik wil zijn. Ik vroeg me dan ook af waarom ik niet veel eerder al zo'n soort les had gegeven. Maar het is zeker dat ik dit vaker ga doen.

De leerdoelen zijn zeker bereikt, dat merkte ik aan hoe de vragen veranderden en hoe de leerlingen steeds meer en steeds betere vragen begonnen te stellen. Op het laatst was er een leerling die de vraag: "Hoe heette de koningin die vroeger in het Escher-paleis in Den Haag heeft gewoond?" wilde opzoeken (we waren de dag ervoor in museum Escher in het Paleis geweest en ze wist de naam niet meer). Omdat ik deze vraag zo mooi en specifiek vond, heb ik die als afsluiter van de les genomen en besproken dat de woorden "koningin" "Escher-paleis" en "Den Haag" maakten dat dit zo'n goede vraag was. De leerling glom van trots (en de juffrouw ook...).

Heel fijne les dus, ik heb niet vaak dat ik alleen maar pluspunten zie aan mijn lessen, maar in dit geval kan ik eigenlijk niets bedenken dat beter kon.

